

Dirk Iede Terpstra en Annemarie Honig, gemeente Amsterdam

Voetganger krijgt nog

Meer aandacht en meer ruimte voor de voetganger, die trend wordt zeker voortgezet in 2018. De gemeente Amsterdam wacht een spannend jaar: wat gebeurt er met loopstromen als de Noord/Zuidlijn in juli opent? Verder organiseert de stad het tweede congres over voetgangers: Lopen Loont.

KARIN BROER

De voetganger kwam afgelopen jaar eindelijk echt in het vizier van de verkeerswereld. 'We zien dat steeds meer steden bezig zijn met de voetganger, zowel nationaal als internationaal', zegt Annemarie Honig, beleidsadviseur van de afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van de gemeente Amsterdam. Amsterdam behoort in Nederland tot de koplopers. De gemeente heeft nu zelfs een voetgangersteam. Dirk Iede Terpstra, van de afdeling Ruimte en Duurzaamheid: 'Team is wel een groot woord. Het team bestaat uit 1 fte, maar dat zijn wel verschillende mensen die zich bezighouden met de voetganger vanuit verschillende disciplines.'

LOPEN LOONT

In 2018 organiseert de gemeente Amsterdam de tweede editie van het congres 'Lopen Loont'. Over het programma wordt nog druk overlegd. Honig: 'We willen breed kijken naar verschillende aspecten: retail, gezondheid, duurzaamheid.' Voor Amsterdam is het congres een kans om projecten te laten zien waar de gemeente trots op is. Terpstra: 'De Rode Loper is bijvoorbeeld een bijzonder project: ruim 3 kilometer openbare ruimte die opnieuw is ingericht in het hartje van de stad.' Honig: 'Amsterdam staat natuurlijk vooral bekend vanwege de fiets. Dan is het juist leuk nu de voetganger te laten zien.'

Plusnet

Terpstra en Honig signaleren meer aandacht voor voetgangers, fietsers en de kwaliteit van de openbare ruimte. En de auto is niet meer heilig. In het beleid zijn belangrijke stappen gezet, zoals het opnemen van een plusnet voetgangers in het Beleidskader Verkeersnetten. Honig: 'Vroeger was de voetganger vaak het kind van de rekening. Met het beleidskader is het gemakkelijker te beslissen welke modaliteit prioriteit krijgt.' Terpstra: 'Het is nog niet officieel vastgesteld, maar het zorgt wel voor meer aandacht voor voetgangers. Om de openbare ruimte goed te benutten zullen we steeds vaker echt moeten kiezen.' Een andere belangrijke stap is het maken van een Leidraad voetgangersruimte. Hierin staan richtlijnen die aangeven hoeveel meter ruimte nodig is voor bepaalde aantallen voetgangers. Honig: 'Tot nu toe gold als uitgangspunt 1,80 meter doorloopruimte voor voetgangers. Dat is wat moet overblijven als de fietsenrekken en de afvalbakken zijn neergezet.'

Telplan

Amsterdam maakte afgelopen jaar een 'telplan'. Vanaf 2018 gaat de stad jaarlijks de voetgangersstromen in beeld brengen door op 25 locaties te tellen. Er wordt onder meer geteld in stationsomgevingen, winkel- en woonstraten.

Naast dit telplan wil Amsterdam meer gaan onderzoeken. Honig: 'Bijvoorbeeld *walkability*: wat maakt een straat aantrekkelijk,

Annemarie Honig

Dirk Iede Terpstra

welke factoren spelen daarbij een rol? Ook bij voetgangers kun je onderscheid maken tussen verblijven en verplaatsen. Verder willen we meer weten over *wayfinding*.'

2018 wordt dus zeker een jaar waarin de voet-

'Vroeger was de voetganger vaak het kind van de rekening. Straks is het gemakkelijker te beslissen welke modaliteit prioriteit krijgt'

ganger opnieuw in de belangstelling staat. Honig: 'Het blijft een uitdaging om ruimte

meer aandacht in 2018

De Rode Loper ter hoogte van het Muntplein.

voor voetgangers tegenover andere beleidsopgaven te behouden. Zo legt de afvalinzameling beslag op de ruimte. We moeten ook fietsenrekken plaatsen en het aantal LEV's, light electric vehicles, neemt toe. Dat gaat allemaal van de ruimte van de voetgangers af.'

Amsterdam probeert slimmer om te gaan met al die ruimteclaims. Honig: 'Afvalbakken staan soms langs de stoep om te worden geleegd, ook op drukke dagen met veel voetgangers. Kan dat niet anders en op andere tijden? Zo zijn er allerlei knoppen om aan te draaien om de ruimte voor voetgangers te behouden.'

Eenzaamheid

Voetgangersbeleid heeft een relatie met veel andere beleidsterreinen: gezondheid, de

inclusieve stad, zelfs met eenzaamheid. Terpstra: 'Tijdens een bijeenkomst laatst in Pakhuis de Zwijger ging het over de rol van de openbare ruimte om eenzaamheid tegen te gaan. Als je buiten loopt, kun je een buurman tegenkomen waar je een praatje mee maakt.' De druk op de openbare ruimte blijft de grote uitdaging de komende jaren. Het aantal bezoekers aan de stad neemt toe en het aantal bewoners groeit met 11.000 per jaar. Daarnaast vervaagt de grens tussen wonen, werken en recreëren. Ook dat leidt tot meer druk op de openbare ruimte. Terpstra: 'Mensen spreken steeds vaker af op straat. Je ziet ook dat parken steeds intensiever worden gebruikt. Naast de woon- en werkplek is ook de openbare ruimte verblijfsplek geworden.'

DE NOORD/ZUIDLIJN

Amsterdam neemt in juli 2018 de Noord/Zuidlijn in gebruik. De stad verwacht daardoor veranderingen in de voetgangersstromen. Wat de effecten hiervan zijn is onderwerp van onderzoek. Veel is nog onduidelijk. Dirk Iede Terpstra: 'Neem toeristen. Gaan ze met de metro en stappen ze uit in de Pijp? Of denken ze: 'leuk, zo'n trammetje' en reizen ze bovengronds? We weten het precieze effect nog niet.' Annemarie Honig: 'Stappen mensen uit Noord uit op Centraal, of twee haltes verderop?' Terpstra: 'Recent hebben we niet zo'n groot project gehad dat zoveel invloed op de loopstromen zal hebben.'